

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr: KN2025/00719

REMISS: Tre rapporter från Boverket om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda (rapporterna 2025:3, 2025:6 och 2025:8)

Inledning

HSB Riksförbund tackar för möjligheten att svara på rubricerad remiss.

HSB är Sveriges största bostadskooperation med över 600 000 medlemmar och 4000 bostadsrättsföreningar. I över 100 år har HSB verkat för det goda boendet där vinsten går tillbaka till byggandet och förvaltningen av bostadsrättsföreningar.

Frågor om detta remissvar kan ställas till: Mikael Rosén, mikael.rosen@hsb.se

Med vänlig hälsning

Johan Nyhus
Förbundsordförande
HSB Riksförbund

Sammanfattning

Remissen avser följande tre rapporter från Boverket:

- Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (Rapport 2025:3)
- Översyn av systemet med energideklarationer (Rapport 2025:6)
- Hållbar mobilitet (Rapport 2025:8)

Redovisning av detaljerade synpunkter på respektive rapport finns under respektive avsnitt nedan men sammanfattningsvis har vi följande generella kommentarer.

För HSB är det viktigt att Sverige implementerar det reviderade direktivet på ett sätt som främjar en kostnadseffektiv, teknikneutral och klimatsmart omställning av byggnadsbeståndet.

I samtliga tre rapporter och lagda lagförslag ser vi en förskjutning av kravställningar från lag- och förordningsnivå till myndighetsföreskrifter. HSB ser både fördelar och nackdelar med detta. Fördelarna är att det ger en viss ökad flexibilitet och att man kan på ett snabbare sätt anpassa regelverk till förändringar i marknaden. Nackdelen är att man får en svagare politisk förankring och minskad insyn, speciellt som vi även upplevt en viss brist på dialog från Boverkets sida i hanteringen av dessa tre uppdrag. Vi har i närtid sett samma förskjutning hos både Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen i lagda författningsförslag.

HSB **anser** att regeringen bör granska och förtydliga hur gränsdragningen mellan riksdag och myndigheter skall se ut givet att detta är en för oss ny förskjutning av regelverkens utformning.

I samtliga rapporter för Boverket resonemang kring begreppet ”ombyggnad” och har för avsikt att fortsätta använda detta begrepp istället för EU-rättens begrepp ”större renovering”. HSB **anser** att detta är mycket olyckligt. Det skapar en hel del rättsosäkerhet och disharmoni i regelverken. I EPBD 2.22 finns en tydlig definition av ”större renovering” vilken om den infördes även skulle underlätta för fastighetsägare att visa att man uppfyller taxonomi-krav på hållbarhet i samband med renovering men även underlätta rättstillämpning.

Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (Rapport 2025:3)

HSB **tillstyrker** i huvudsak föreslagna ändringar av PBF.

HSB **anser** dock att begreppen ”mycket goda” och ”särskilt goda” egenskaper är otydliga och hoppas att detta med större tydlighet framgår av kommande föreskrifter. Exempelvis genom användning av tydliga indikatorer såsom värmeförlusttal.

HSB **anser** att Boverket inte tillräckligt analyserat och motiverat skrivningen i 3 kap 14§ pkt 2 avseende ”ha särskilt goda egenskaper när det gäller hushållning med el”. Att denna skrivning behålls riskerar att få en tydlig styrning avseende teknikval för uppvärmning bort från exempelvis värmepumpar. EPBD har stort fokus på teknikneutralitet, utbyggnad av solkraft och elektrifiering, något denna formulering skulle kunna motverka.

HSB **anser** att Boverkets bedömning av att behålla nuvarande viktningsfaktorer är problematisk. Nordisk elproduktion i allmänhet och svensk i synnerhet är till mycket stor del

fossilfri och detta bör avspeglas i viktningsfaktorerna och liksom nämndes i förra stycket främja teknikneutralitet och avspegla klimatpåverkan. En risk vi ser med att behålla nuvarande viktningsfaktorer är att det skulle tvinga fram energieffektivisering på bekostnad av utsläppsminskningar. Även viktningsfaktorn för fjärrvärme, givet dagens siffra, styr till viss del fel då den inte tillräckligt stimulerar energieffektivisering.

I avsnitt 10.8 redovisar Boverket hur man avser att definiera nollutsläppsbyggnader. HSB **anser** att det är mycket viktigt att definitionen av nollutsläppsbyggnad sker skyndsamt så att de långsiktiga förutsättningarna för byggnadsägare blir klara och tydliga för att kunna ta fram hållbara investeringsplaner även i förhållande till renoveringsbehov.

HSB **anser** även att det är mycket viktigt att man inte enbart utgår från ett företagsekonomiskt perspektiv när man definierar kostnadsoptimalitet då energieffektivisering och omställning kan medföra stor samhällsnytta genom exempelvis minskat behov av utbyggnad av el- och fjärrvärmenät och produktionsanläggningar.

HSB **anser** även att möjligheterna till flexibilitet bör vara relativt begränsade. Att en byggnad ska kunna klassas som nollutsläppsbyggnad även om den inte når energiprestandakrav ställer mycket stora krav på energiexperter, något även förslaget i Rapport 2025:6 om att energiexperter även skall kunna ta fram energirenoveringsplaner gör vilket vi återkommer till under den rubriken. Vi ser en viss risk att byggnader kan komma att "låsas in" för lång tid framöver om man tidigt får ett undantag. Teknikutveckling, energipriser och styrmedel förändras över tid så ett undantag bör förses med ett revideringskrav på kanske fem år.

HSB **anser** slutligen att man inte tillräckligt tagit hänsyn till det faktum att det finns stora lokala skillnader i utsläpp, i synnerhet från fjärrvärme, som gör att energieffektiviserande åtgärder får olika påverkan beroende på var i landet de utförs. Här måste Boverket på ett tydligare och mer robust sätt hantera den inbyggda målkonflikten mellan energieffektivisering och utsläppsminskningar.

Översyn av systemet med energideklarationer (Rapport 2025:6)

HSB **tillstyrker** att energiklassningen fortsatt hanteras via Boverkets föreskrifter och är positiva till ett införande av en klass A0 för nya byggnader som motsvarar direktivets krav på nollutsläppsbyggnader från 2030.

HSB är **positiva** till förslaget om förenklad uppdatering av energideklarationen men **avstyrker** förslaget att uppdateringen inte skall förlänga giltighetstiden. Då anledningen att en fastighetsägare skulle vilja uppdatera energideklarationen ofta beror på att man genomfört olika energieffektiviseringsåtgärder, inte sällan de i energideklarationen föreslagna, kan det tyckas orimligt att inte giltighetstiden skulle förlängas.

HSB **tillstyrker** förslaget att energirenoveringsplaner införs som ett frivilligt komplement till energideklarationen och **anser** även att det mest rimliga är att dessa skall kunna utföras av certifierade energiexperter. Vi saknar dock en tydlig analys av vad detta innebär för dagens energiexperter. Vi ser redan idag stor kompetensskillnad på certifierade energiexperter. Skillnaden i kompetens mellan att "bara" upprätta en energideklaration och att även kunna upprätta en energirenoveringsplan är mycket stor och kräver mer omfattande kompetens inom underhållsplanering och till viss del ökad kompetens inom ekonomi. Även om systemet med energirenoveringsplaner är frivilligt så måste ju energiexperterna ha kompetensen. Här kanske man skulle överväga att införa ytterligare en klass som kompletterar N och K. Den ökade

komplexiteten och omfattningen av energideklarationer, även om man inte tar hänsyn till energirenoveringsplaner, ger ett stort behov av kompetensutveckling av befintliga energiexperter varför Boverket tydligare bör redovisa hur man avser att säkerställa denna kompetens i hela landet.

Hållbar mobilitet (Rapport 2025:8)

HSB **tillstyrker** flertalet av förslagen i rapporten exempelvis förslaget att retroaktiva krav ska gälla parkeringsplatser i byggnaden.

HSB **anser** dock att Boverket inte tillräckligt tagit hänsyn till artikel 14.6 i direktivet som kräver att laddpunkter skall stödja smart laddning. Boverket bör i föreskrifter förtydliga att laddinfrastrukturen *ska* vara förberedd för lastbalansering och smart laddning. Att kräva att man på samtliga platser ska kunna ladda samtidigt utan att ha krav på lastbalansering riskerar att leda till onödigt stora installationskostnader och även löpande kostnader givet att elnätsbolag ska införa effekttaxor senast 2027. Att alla ska kunna ladda med full effekt är varken företagsekonomiskt eller samhällsekonomiskt rimligt.

HSB **anser** även att Boverket inte tillräckligt tagit hänsyn till artikel 14.8 avseende stödsystem för alla boende. Nuvarande stödsystem missgynnar boende i bostads- och hyresrätter jämfört med villaägare vilket är i strid mot direktivets mål om likvärdiga laddmöjligheter för alla boende. HSB uppmanar Boverket att ta med detta i fortsatta analyser.

HSB vill även **understryka** att även om kraven för hållbar mobilitet ligger på byggnadsnivå bör man genom föreskrifter tydliggöra att kraven kan uppfyllas genom samordnade lösningar i ett geografiskt avgränsat område. Detta är ofta samhällsekonomiskt och planeringsmässigt fördelaktigare med hänsyn taget till exempelvis cykelparkeringar, laddinfrastruktur och andra mobilitetstjänster såsom samåkning och närhet till kollektivtrafik, speciellt i tätbebyggda områden.